

(สำเนา)

เลขรับ ๑๓๒๖๔/๒๕๕๖ วันที่ ๑๔ ส.ค. ๒๕๕๖

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ที่ นร ๐๕๐๓/๒๐๗๖๓

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๗ สิงหาคม ๒๕๕๖

เรื่อง การทบทวนแหล่งเงินกู้สำหรับโครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง (บางใหญ่ - บางซื่อ) ระยะที่ ๓

กราบเรียน ประธานรัฐสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติเห็นชอบให้เสนอเรื่อง การทบทวนแหล่งเงินกู้สำหรับโครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง (บางใหญ่ - บางซื่อ) ระยะที่ ๓ เพื่อให้รัฐสภารับทราบการเปลี่ยนแปลงแหล่งเงินกู้ดังกล่าว ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอเรื่องดังกล่าว มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอรัฐสภารับทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร

(นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร)

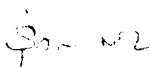
นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๖

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิโชติ)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักงานประชุม

วันนา พิมพ์

 ทาน

 ตรวจ

การทบทวนแหล่งเงินกู้สำหรับโครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง (บางใหญ่ - บางซื่อ) ระยะที่ 3

1. ความเป็นมา

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2549 อนุมัติให้การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย (รฟม.) ดำเนินโครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง ช่วงบางใหญ่ - บางซื่อ โดยสำนักงานงบประมาณจัดสรรงบประมาณตามความจำเป็นและเหมาะสมตามแผนการใช้จ่ายเงินจริง และให้กระทรวงการคลังจัดหาแหล่งเงินกู้ที่เหมาะสมและค้ำประกันเงินกู้ดังกล่าว และให้รับความเห็นและข้อสังเกตของกระทรวงการคลังที่ให้พิจารณาเงินกู้ต่างประเทศจากแหล่งทางการที่มีเงื่อนไขผ่อนปรนไปพิจารณาด้วย

การกู้เงินโครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง ช่วงบางใหญ่-บางซื่อ ของ รฟม. มีวงเงินกู้ทั้งโครงการค่อนข้างสูงประมาณ 37,733 ล้านบาท จึงแบ่งการกู้เงินออกเป็น 3 ระยะ ซึ่งในระยะที่ 1 และ 2 รฟม. ได้กู้เงินจากรัฐบาลญี่ปุ่นผ่านองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (Japan International Cooperation Agency: JICA) โดยกระทรวงการคลังค้ำประกัน เงินกู้ระยะที่ 1 มีวงเงิน 62,442 ล้านบาท หรือเทียบเท่า 19,876.79 ล้านบาท และระยะที่ 2 วงเงิน 16,639 ล้านบาท หรือเทียบเท่า 6,100.44 ล้านบาท ซึ่งเงินกู้ทั้ง 2 สัญญาอยู่ระหว่างเบิกจ่าย สำหรับเงินกู้ระยะที่ 3 ซึ่งเป็นการกู้งวดสุดท้ายของโครงการประมาณ 11,755.77 ล้านบาท ซึ่งตามนัยมาตรา 190 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กระทรวงการคลังจะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา 2 ครั้ง ครั้งแรกเพื่อให้เห็นชอบกรอบการเจรจาเงินกู้ ซึ่งรัฐสภาได้ให้ความเห็นชอบกรอบการเจรจาเงินกู้จากต่างประเทศสำหรับโครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง (บางใหญ่ - บางซื่อ) ระยะที่ 3 แล้วเมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2555 และครั้งที่ 2 เพื่อให้เห็นชอบร่างสัญญาเงินกู้

2. การเจรจาเงื่อนไขเงินกู้

ภายหลังจากที่กระทรวงการคลังได้ทบทวนขอใช้เงินกู้รัฐบาลญี่ปุ่นอย่างเป็นทางการแล้ว JICA ได้ส่ง Fact Finding Mission มาเมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม - 3 สิงหาคม 2555 เพื่อวิเคราะห์และประเมินโครงการและรายงานสรุปผลให้รัฐบาลญี่ปุ่น และต่อมา JICA ได้ส่ง Appraisal Mission มาระหว่างวันที่ 17 - 21 ธันวาคม 2555 เพื่อติดตามความก้าวหน้าของโครงการและเจรจาเงื่อนไขเงินกู้ ซึ่งจากการหารือกับ Appraisal Mission จาก JICA ได้รับแจ้งว่า ประเทศไทยได้รับการปรับสถานะจาก Middle - Income Country เป็น Upper - Middle - Income Country ทำให้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับประเทศไทยสูงขึ้น จากเดิมเงินกู้อายุ 15 20 และ 25 ปี มีอัตราดอกเบี้ยแบบ General Terms เท่ากับร้อยละ 0.80 0.95 และ 1.40 ต่อปี ปรับขึ้นเป็นร้อยละ 1.50 1.60 และ 1.70 ต่อปีตามลำดับ ซึ่งกระทรวงการคลังได้ให้ธนาคารพาณิชย์คำนวณเปรียบเทียบต้นทุนการกู้เงินบาทจาก JICA แล้วแปลงหนี้เป็นเงินบาท (Cross Currency Swap) กับการกู้เงินในประเทศในช่วงอายุเดียวกันพบว่า ในภาวะตลาดปัจจุบันการกู้เงินบาทจาก JICA แล้วแปลงหนี้เป็นเงินบาทมีต้นทุนสูงกว่าการกู้เงินบาทในประเทศ ดังรายละเอียดปรากฏตามตาราง

Tenor (yrs)	Grace (yrs)	ATM (yrs)	Interest Rate (% p.a.)	Swap Rate (% p.a.)	Govt Yield (% p.a.)	Spread (% p.a.)
15	5	10	1.50	5.08	3.76	1.32
20	6	13	1.60	5.11	4.01	1.10
25	7	16	1.70	5.14	4.22	0.92

หมายเหตุ: ข้อมูลจากธนาคารพาณิชย์และ ThaiBMA ณ วันที่ 9 กรกฎาคม 2556

นอกจากนี้ สำหรับเงินกู้ใหม่ที่ลงนามตั้งแต่ 1 เมษายน 2556 JICA คิดค่าธรรมเนียมเงินกู้ (Front-End Fee) ร้อยละ 0.1 ของวงเงินกู้ และหากมีการชำระหนี้ก่อนกำหนด JICA จะคิด Prepayment Premium เท่ากับมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value: NPV) ของดอกเบี้ยที่ JICA ควรจะได้รับจนถึงสิ้นสุดสัญญาหากไม่มีการชำระหนี้ก่อนกำหนด

3. การพิจารณาแหล่งเงินกู้สำหรับโครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง (บางใหญ่ - บางซื่อ) ระยะที่ 3

การกู้เงินจาก JICA สำหรับโครงการดังกล่าว แม้จะเป็นการกู้เงินจากแหล่งเดิมทำให้มีความต่อเนื่องในการเบิกจ่ายเงิน และได้รับการกำกับดูแลติดตามโครงการอย่างใกล้ชิดจาก JICA แต่เนื่องจากการกู้เงินจาก JICA จะมีต้นทุนสูงกว่าการกู้เงินในประเทศถึง 92 – 132 basis points ซึ่งการใช้เงินกู้ในประเทศสามารถทยอยกู้ได้ตามความก้าวหน้าและความต้องการใช้เงินของโครงการโดยไม่มีค่าธรรมเนียมเงินกู้

ปัจจุบันภาวะตลาดการเงินทั่วโลกมีความไม่แน่นอนและผันผวนมาก ส่งผลให้อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศผันผวนอย่างมาก การกู้เงินจากต่างประเทศจึงควรพิจารณาอย่างรอบคอบควบคู่ไปกับการกำหนดแนวทางบริหารความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนที่เหมาะสม

กระทรวงการคลังได้นำเสนอประเด็นดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2556 อนุมัติหลักการในการใช้แหล่งเงินในประเทศสำหรับโครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง (บางใหญ่ - บางซื่อ) ระยะที่ 3 แทนการกู้เงินจากรัฐบาลญี่ปุ่นผ่านองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (JICA) โดยให้กระทรวงการคลังเป็นผู้พิจารณาจัดหาแหล่งเงินที่เหมาะสมตามความจำเป็น และให้เสนอรัฐสภาเพื่อรับทราบการเปลี่ยนแปลงแหล่งเงินสำหรับโครงการดังกล่าว